

М.І. Пугач

ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ

Зошит для узагальнення знань
(за типологією завдань для
зовнішнього незалежного оцінювання)

7 клас

Видання друге, перероблене і доповнене

*Схвалено комісією з географії
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 65.04я72
УДК 911.2
П88

Рецензенти:

методист ХОІППО

Галкін Д.В.

вчитель географії НВО №28 м. Хмельницького

Мала І.Л.

вчитель географії середньої загальноосвітньої школи №25 м. Хмельницького

Савка Н.І.

*Схвалено комісією з географії Науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки України
(лист від 27.10.10 № 1.4/18-Г-732)*

Пугач М.І.

П88 Географія материків і океанів: Зошит для узагальнення знань
(за типологією завдань для зовнішнього незалежного оцінювання). 7 клас.
2-ге вид., переробл. і доповн. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан,
2011. — 48 с.

ISBN 978-966-10-1429-8

Пропонований посібник укладено згідно з чинною програмою курсу географії для 11-річної школи та вимог Міністерства освіти і науки України щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів.

Структура посібника така, що до кожної з п'яти рекомендованих для тематичного оцінювання тем виділено: основний обсяг знань і вмінь, що їх повинен набути учень на кожному рівні навчальних досягнень; тестові завдання (за типологією завдань для зовнішнього оцінювання) для перевірки досягнень учнів з географії (початковий і середній рівні); теоретичні питання, які вимагають умінь робити зіставлення та висновки; комплексні питання, що дають змогу учневі проявити творчі здібності (достатній і високий рівні); місця для виконання завдань при проведенні тематичного оцінювання; загальна шкала навчальних досягнень учня “Сходинки навчальних досягнень”.

Для учнів 7-х класів, учителів географії, батьків.

ББК 65.04я72

УДК 911.2

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1429-8

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2011

Основний обсяг знань та вмінь

Тема 1. Вступ. Океани

Учні повинні знати:

- що вивчає географія материків і океанів;
- джерела географічних знань;
- методи географічних досліджень;
- найголовніші географічні закономірності: зміни часу, поширення стійких та рухомих ділянок земної кори і відповідних їх форм рельєфу, особливості типів клімату Землі, закономірностей поширення географічних поясів і природних зон;
- що таке Світовий океан та його складові частини;
- форми рельєфу дна, типи водних мас;
- основні поверхневі течії та причини їх утворення, головні природні ресурси.

Учні повинні вміти:

- вибрати з атласу (підручника) карти потрібного змісту залежно від навчального завдання;
- показувати на карті материки, частини світу й океани;
- аналізувати тематичні і географічні карти;
- визначати місцевий і поясний час;
- показувати на карті об'єкти географічної номенклатури: моря — Берингове, Охотське, Японське, Південнокитайське, Філіппінське, Аравійське, Гренландське, Норвезьке, Біле, Карське; Берингову протоку; канали — Суецький, Панамський; затоки — Бенгальську, Перську; острови — Гавайські, Туамоту, Маріанські, Японські, Філіппінські, Великі Зондські (Калімантан, Суматра, Ява), Ісландія, Бермудські, Зеленого Мису, Шрі-Ланку; глибоководні жолоби — Маріанський, Філіппінський; підводні підняття — Південнотихоокеанське; підводні хребти — Західноіндійський; течії — Північну та Південну пасатну, Куросіо, Західних Вітрів, Каліфорнійську, Перуанську;
- користуватися тематичними картами під час вивчення природи і господарства;
- виявляти спільні та відмінні риси природи і господарства окремих регіонів.

Тема 2. Африка

Учні повинні знати:

- характерні риси географічного положення та природи Африки;
- основні етапи дослідження материка, головні форми рельєфу і корисні копалини, особливості клімату й розміщення кліматичних поясів Африки, основні річкові басейни та озера, зональні та анальні природні комплекси Африки, загальні риси населення, основні екологічні проблеми материка.

Учні повинні вміти:

- показувати на карті об'єкти географічної номенклатури: миси — Рас-Енгела, Агульяс, Альмаді, Рас-Гафун; моря — Середземне, Червоне; затоки — Гвінейську, Аденську; протоки — Мозамбіцьку, Гібралтарську та Баб-ель-Мандебську; острів Мадагаскар; півострів Сомалі; гори — Атлас, Драконові, Капські; вулкан Кіліманджаро; Ефіопське нагір'я та нагір'я Тібесті; Східноафриканське плоскогір'я; річки — Ніл, Конго (Заїр), Нігер, Замбезі, Оранжеву; озера — Вікторію, Танганьїку, Ньяса, Чад; водоспад Вікторію; пустелі — Сахару, Наміб; напівпустелю Калахарі; миси — Гальфінас, Фроуерд, Кабу-Бранку, Паріньяс, Горн; Карибське море; затоку Ла-Плата; протоки — Магелланову, Дрейка; острови — Вогняну Землю, Фолклендські; низовини — Амазонську, Ориноцьку, Ла-Платську; плоскогір'я — Бразильське, Гвіанське; гори Анди (г. Аконкагуа); вулкан — Котопахі; річки — Амазонку, Парану, Ориноко; водоспади — Анхель, Ігуасу; озера — Маракайбо, Тітікаку; пустелю — Атакаму;
- добирати карти відповідно до змісту навчального завдання;
- робити висновки про спільні та відмінні риси природи та господарства окремих регіонів Африки, про своєрідність і неповторність природи материка.

Тема 3. Австралія, Південна Америка

Учні повинні знати:

- особливості фізико-географічного положення Австралії та Південної Америки;
- основні відомості про відкриття та дослідження материків;
- основні типи клімату материків, їхню роль у розподілі вод суходолу;
- органічний світ материків, особливості заселення, зв'язки Австралійського Союзу з Україною.

Учні повинні вміти:

- показувати на карті розташування об'єктів географічної номенклатури Австралії: миси — Йорк, Південно-Східний, Стіп-Пойнт, Байрон; моря — Коралове, Тасманове, Арафурське; затоки — Карпентарію, Велику Австралійську; острови — Тасманію, Нову Зеландію, Нову Гвінею,

- Великий Бар'єрний риф; півострів Кейп-Йорк; Західно-Австралійське плоскогір'я; Центральну низовину; гори — Великий Вододільний хребет (г. Косцюшко); річки — Муррей, Дарлінг, озеро Ейр; пустелі — Вікторію, Велику Піщану пустелю;
- показувати на карті розташування об'єктів географічної номенклатури Південної Америки: миси — Гальїнас, Фроуерд, Кабу-Бранку, Паріньяс, Горн; Карибське море; затоку Ла-Плата; протоки — Магелланову, Дрейка; острови — Вогняну Землю, Фолклендські; низовини — Амазонську, Оріноцьку, Ла-Платську; плоскогір'я — Бразильське, Гвіанське; гори Анди (г. Аконкагуа); вулкан — Котопахі; річки — Амазонку, Парану, Оріноко; водоспади — Анхель, Ігуасу; озера — Маракайбо, Тітікаку; пустелю — Атакаму.
 - добирати карти відповідно до змісту навчального завдання;
 - показувати на карті зазначені в програмі географічні об'єкти;
 - робити висновки про спільні та відмінні риси природи і господарства окремих регіонів материків, про причини своєрідності й унікальності органічного світу.

Тема 4. Антарктида. Північна Америка

Учні повинні знати:

- основні етапи дослідження Антарктиди, сучасні дослідження українців в Антарктиді, причини утворення суцільного покривного зледеніння, вплив льодовикового покриву на природу материка;
- вплив фізико-географічного положення материка і південних частин океанів на його природу;
- характерні риси природи Антарктиди та Антарктики;
- особливості географічного положення та історію відкриття Північної Америки, основні риси рельєфу материка, типи клімату Північної Америки, особливості розміщення природних зон материка, населення Північної Америки, його сучасний склад; зв'язки Північної Америки з Україною.

Учні повинні вміти:

- користуватися тематичними картами під час вивчення природи;
- виявляти на карті фізико-географічне положення материка;
- показувати на карті зазначені в програмі географічні об'єкти Антарктиди: моря — Уедделла, Росса, Беллінсгаузена; півострів Антарктичний; Трансантарктичні гори, вулкан Еребус;
- показувати на карті зазначені в програмі географічні об'єкти Північної Америки миси — Мерчисон, Мар'ято, Принца Уельського, Сент-Чарльз; затоки — Гудзонову, Мексиканську, Аляску; острови — Гренландію, Ньюфаундленд, Великі Антильські (Куба, Гаїті, Ямайка), Малі Антильські, Канадський Арктичний архіпелаг; півострови — Лабрадор, Флориду, Каліфорнію, Аляску, Юкатан, Примексиканську низовину, Центральні та Великі рівнини; гори — Кордильєри (г. Мак-Кінлі), Склеясті, Аппалачі; річки — Міссісіпі, Міссурі, Колумбію, Маккензі, Юкон, Колорадо; Ніагарський водоспад; озера — Великі (Верхнє, Мічіган, Гурон, Ері, Онтаріо), Велике Солоне.
- характеризувати окремі території за джерелами географічної інформації.

Тема 5. Євразія

Учні повинні знати:

- особливості географічного положення та історію дослідження Євразії;
- основні риси рельєфу та закономірності розміщення корисних копалин, чинники формування клімату, кліматичні пояси й області материка, типи річок за їх живленням і режимом, закономірності розміщення природних зон Євразії; населення материка.

Учні повинні вміти:

- показувати на карті об'єкти географічної номенклатури: миси — Рока, Дежньова, Челюскін, Піай; моря — Північне, Балтійське, Середземне, Чорне, Азовське, Баренцове, Східносибірське, Жовте, Японське, Охотське, Берингове, Східно-Китайське, Південно-Китайське, Аравійське; затоки — Біскайську, Бенгальську, Аденську, Перську, Сіамську, Ботнічну; протоки — Дарданелли, Босфор, Ла-Манш, Гібралтарську, Зондську, Малаккську, Берингову, Лаперуза; острови — Велику Британію, Ірландію, Сицилію, Шпіцберген, Нову Землю, Сахалін, Японські, Великі Зондські (Калімантан, Суматра, Ява), Малі Зондські, Філіппінські; півострови — Скандинавський, Піренейський, Апеннінський, Балканський, Кримський, Таймир, Чукотський, Камчатку, Корею, Індокитай, Малакка, Індостан, Аравійський; гори — Альпи, Піренеї, Апенніни, Карпати, Кримські, Скандинавські, Уральські, Кавказ, Тянь-Шань, Гімалаї (г. Джомолунгма); рівнини — Східноєвропейську, Велику Китайську, Західносибірську; низовини — Прикаспійську, Індогоангську, Месопотамську, Середньоруську височину; плоскогір'я — Середносибірське, Декан; нагір'я — Тібет, Іранське; вулкани — Геклу, Етну, Везувій, Ключевську Сопку, Фудзіяму, Кракатау; пустелі — Каракуми, Гобі, Руб-ель-Халі; річки — Рейн, Ельбу, Дунай, Дніпро, Дністер, Волгу, Об, Єнісей, Лену, Амур, Хуанхе, Янцзи, Меконг, Ганг, Інд, Євфрат, Тигр; озера — Женевське, Ладозьке, Каспійське море, Аральське море, Байкал, Балхаш, Мертве море;
- визначати за картою фізико-географічне положення і розміри материка;
- пояснювати особливості природи материка, окремих його територій та їхні причини;
- встановлювати за картами та іншими джерелами знань основні закономірності розміщення природних зон Євразії і населення материка.

ВИСОКИЙ РІВЕНЬ

10. Уявіть, що ви — вчений-океанограф. Яку частину Світового океану ви б вивчали? Чому? (Дайте розгорнуту відповідь).

БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

У завданнях 1-4 (початковий рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
1				
2				
3				
4				

У завданнях 5-6 (середній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г
5				
6				

Відповідь на завдання 7 (середній рівень) впишіть в клітинки друкованими літерами.

а)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

б)

в)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

У завданні 8 (достатній рівень) правильну відповідь позначайте так

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

На завдання 9 і 10 дайте розгорнуту відповідь.

9.

10.

Оцінка: _____

Зміст

Передмова	3
Сходинок навчальних досягнень	4
Основний обсяг знань та вмінь.....	5
Тематичне оцінювання №1. Вступ. Океани.....	7
Тематичне оцінювання №2. Африка	15
Тематичне оцінювання №3. Австралія, Південна Америка.	23
Тематичне оцінювання №4. Антарктида. Північна Америка.....	31
Тематичне оцінювання №5. Євразія.....	39

Навчальне видання

ПУГАЧ Микола Іванович

ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ

Зошит для узагальнення знань

(за типологією завдань для зовнішнього незалежного оцінювання)

7 клас

Видання друге, перероблене і доповнене

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактори *Донара Пендзей, Василь Герасимчук*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Тетяни Золоєдової, Ольги Постумент*

Підписано до друку 10.02.2011. Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 3,87. Умовн. фарбо-відб. 3,87.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07, 52-05-48, 52-19-66

publishing@budny.te.ua

www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1429-8

